

College van burgemeester en wethouders GHG

Besluit

GOEDGEKEURD

Vergadering van 6 oktober 2020
Gemeente Hardinxveld-Giessendam -
Hardinxveld-Giessendam

3 septembercirculaire 2020 - Informatienota

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer Dirk Heijkoop, burgemeester; mevrouw Trudy Baggerman, wethouder; de heer Theo Boerman, wethouder; de heer Jan Nederveen, wethouder; de heer Robert 't Hoen, secretaris

Inhoud

Inleiding

Op 15 september 2020 is de septembercirculaire door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties uitgebracht. De voorlaatste berekeningen van de algemene uitkering, die in de huidige begroting zijn verantwoord, zijn gemaakt op basis van de meicirculaire 2020. Hieronder wordt een toelichting gegeven op de financiële effecten van de septembercirculaire.

Kernboodschap

In deze septembercirculaire vallen enkele zaken op. De belangrijkste onderwerpen zijn:

- Geen aanpassing van de accressen 2020 t/m 2024 ten opzichte van mei 2020.
- Bijstellingen van maatstaven door het Ministerie van Binnenlandse zaken.
- De financiële vertaling van 2 compensatiepakketten corona.
- Een voorschot op de onderschrijding van het BCF-plafond 2020.
- Een viertal taakmutaties.
 - Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten t.b.v. Jeugdzorg 2021
 - Idem ten behoeve van WMO 2021
 - Handhaving energielabel C kantoren 2020
 - Waterschapsverkiezingen structureel vanaf 2020
- Enkele nieuwe decentralisatie-uitkeringen worden gepresenteerd
- Voor 2022 wordt eenmalig aanvullend een bedrag toegevoegd aan de algemene uitkering voor het jeugdhulpbudget.

Financieel effect

De septembercirculaire 2020 laat ten opzichte van de meicirculaire 2020 het volgende beeld zien:

	2020	2021	2022	2023	2024
Meicirculaire 2020	23.201.896	24.426.505	24.869.267	25.033.655	25.211.992
Septembercirculaire 2020	23.961.815	24.861.275	25.096.826	25.257.656	25.451.616
Vershil september/meicirculaire (- nadeel + voordeel)	759.919	434.770	227.559	224.001	239.624
Cijfermatige analyse					
Uitkeringsfactor	-4.549	-80.466	61.202	-45.753	15.352
Stelpost nominaal effect agv vastklikken accres			-76.502	-167.760	-214.927
Hoeveelheidsverschillen en WOZ -waardering (bijstelling maatstaven etc.)	275.983	316.799	197.816	374.494	376.155
Onderuitputting BTW compensatiefonds (BCF)	81.885				
Stelpost onderuitputting BTW compensatiefonds (BCF)		54.885	54.885	54.885	54.885
Incidenteel schrappen opschalingskorting	59.139	135.122			
Handhaving energielabel C kantoren	484				
Verlenging DU bevolkingsdaling 2021		-9.109			
Bijstellingen taakmutaties en integratie uitkeringen sociaal domein					
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Jeugdhulp		-5.629			
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten WMO 2015		-16.937			
Jeugdhulp 2022, aanvulling op extra middelen 2019-2021			269.047		
Stelpost extra middelen Jeugdwet na 2021			-287.000		
Integratie Uitkering Participatie	6.121				
Subtotaal bijstellingen taakmutaties en integratie uitkeringen sociaal domein	6.121	-22.566	-17.953		
Geoormerkte middelen					
Waterschapsverkiezingen	2.949	3054	3111	3135	3159
DU Brede aanpak dak- en thuisloosheid	17.628	32.051			
DU Versterking omgevingsveiligheidsdiensten		5.000	5.000	5.000	5.000
Compensatie Corona	320.279				
Subtotaal geoormerkte middelen	340.856	40.105	8.111	8.135	8.159
Vershil t.o.v. vorige circulaire	759.919	434.770	227.559	224.001	239.624
Geoormerkte middelen					
Waterschapsverkiezingen	2.949	3054	3111	3135	3159
DU Brede aanpak dak- en thuisloosheid	17.628	32.051			
DU Versterking omgevingsveiligheidsdiensten		5.000	5.000	5.000	5.000
Compensatie Corona	320.279				
Totaal geoormerkte gelden	340.856	40.105	8.111	8.135	8.159
Saldo	419.063	394.665	219.448	215.866	231.465
Reeds verwerkt in de Perspectiefnota 2021-2024					
Onderuitputting BTW compensatiefonds	-27.000				
Effect op de begroting	392.063	394.665	219.448	215.866	231.465
	2020	2021	2022	2023	2024
Begrotingsresultaat 2020 (Na NJN 2020 en begroting 2021-2024)	-237.099	0	0	0	0
Effecten septembercirculaire 2020	392.063	394.665	219.448	215.866	231.465
Uitkeringen voorgaande jaren	15.000				
Begrotingsresultaat nieuw	169.964	394.665	219.448	215.866	231.465

Toelichting cijfers

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de wijziging van de septembercirculaire 2020 ten opzichte van de meicirculaire 2020.

UitkeringsFactor UF (Accressen)

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af'

hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de trap op trap af methode wordt het accres genoemd. In de meicirculaire 2020 is aangekondigd de accessen voor de uitkeringsjaren 2020 en 2021 vast te klikken op het niveau dat toen is gepubliceerd. Dit als onderdeel van het compensatiepakket corona. Dat geeft rust en stabiliteit in een roerige tijd. Een mogelijke toe- of afname van de rijksuitgaven leiden in die jaren dus niet tot wijziging van het accres. Het is voor de fondsbeheerders aanleiding om evenmin bijstellingen van de accessen vanaf 2022 te publiceren.

Het financieel meerjarenperspectief uit onze begroting is gebaseerd op constante prijzen, conform de gehanteerde uitgangspunten. Ook de algemene uitkering verwerken wij hierom tegen constante prijzen.

Als gevolg van het "vastklikken" van de accessen én het evenmin publiceren van de accessen vanaf 2022 stijgt de algemene uitkering. Dit geeft een verkeerd beeld. Het budgettair voordeel zoals dat nu uit de circulaire blijkt is kunstmatig voor gemeenten die de algemene uitkering tegen constante prijzen ramen. Wanneer de normeringssystematiek (samen de trap-op trap-af) weer wordt "aangezet" zal de algemene uitkering weer dalen. Uit een soort voorzichtigheidsprincipe en op voordracht van onze adviseur van LIAS PAUW, die ons adviseert met betrekking tot de algemene uitkering, wordt gemeenten die tegen constante prijzen ramen dringend geadviseerd om dat voordeel in een stelpost tegen te boeken.

Hoeveelheidsverschillen en WOZ-waardering

Periodiek worden de parameters, zoals aantal bijstandontvangers, huishoudens, bedrijfsvestigingen, inkomensmaatstaven etc., geactualiseerd. In deze circulaire zijn rekeneenheden en hoeveelheidsmaatstaven, meer dan gebruikelijk is, naar boven bijgesteld. Dit resulteert in hogere bijstelling van de hoeveelheidsverschillen.

Hier tegenover staat een ander hoeveelheidsverschil; de WOZ-waarden mutaties. Door marktontwikkelingen kan de WOZ-waarde sterk fluctueren. De hogere WOZ-waarden, evenals uitbreiding van het areaal, hebben een negatief effect op de algemene uitkering. De aanpassing van de rekentarieven is afgestemd op de WOZ-tijdvakken. Op 1 januari 2021 begint een nieuw WOZ-tijdvak met waarde-peildatum 1 januari 2020.

Per saldo is hier sprake van een positief effect hoeveelheidsverschillen.

Onder-uitputting BTW compensatiefonds

De gemeenten kunnen het grootste deel van hun BTW declareren bij het Rijk. Jaarlijks reserveert het Rijk hiervoor een budget (BTW compensatiefonds). Mochten de declaraties van de gemeenten onder het budget van het Rijk blijven, dan worden deze middelen toegevoegd aan de algemene uitkering en komen hiermee ten gunste van de gemeenten. De afgelopen jaren lagen de declaraties telkens onder het budget van het Rijk. In de perspectiefnota 2021-2024 is hier reeds op geanticipeerd. De definitieve afrekening 2019 liet een hogere ruimte onder het plafond zien dat als stelpost had mogen worden meegenomen in de perspectiefnota 2021-22-024. De provinciaal toezichthouder staat toe een meerjarige stelpost op te nemen als inschatting op de jaarlijkse onder- of overschrijding van het plafond. Dit ter hoogte van de laatst bekende afrekening 2019. Hoewel het huidige voorschot 2020 wat lager is dan de afrekening van 2019 baseren we uit voorzichtigheidsprincipe de onder-uitputting op het huidige voorschot. De stelpost 2020 kan op basis van het huidige voorschot 2020 komen te vervallen terwijl de stelposten 2021 tot en met 2024 gebracht worden op het niveau van het huidige voorschot.

Incidenteel schrappen opschalingskorting (apparaatskosten)

Gezien de toegenomen financiële druk bij gemeenten heeft het kabinet besloten de oploop in de opschalingskorting voor gemeenten in de jaren 2020 en 2021 incidenteel te schrappen.

Verlenging decentralisatie uitkering bevolkingsdaling 2021

De huidige decentralisatie-uitkering wordt met één jaar verlengd tot en met 2021. Om die reden zijn de benodigde middelen voor de decentralisatie-uitkering Bevolkingsdaling voor 2021 uit de algemene uitkering uitgenomen.

Bijstellingen taakmutaties en integratie-uitkeringen sociaal domein

Ten aanzien van de uitvoeringskosten van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) voor de PGB-trekkingsrechten is voor 2021 overeengekomen om op basis van de conceptbegroting 2021 een bedrag uit de algemene uitkering te nemen. Dit geldt voor zowel de Jeugdwet als ook de WMO. De integratie-uitkering Participatie wordt incidenteel verhoogd.

Voor 2022 wordt eenmalig aanvullend budget toegevoegd aan de algemene uitkering voor jeugdhulp. Momenteel vindt onderzoek plaats naar de kosten die gemeenten maken voor jeugdhulp, uitkomst wordt verwacht eind dit jaar 2020. Intussen mogen gemeenten vanaf 2023 een structurele stelpost ramen. In de meicirculaire 2020 zijn de bedragen voor 2022 en volgende jaren al als stelpost opgevoerd. Voor 2022 wordt het werkelijke budget voor jeugdhulp verrekend met de stelpost uit dat jaar.

Geoormerkte middelen

In de septembercirculaire 2019 worden voor een aantal onderwerpen extra middelen ontvangen. Doordat dit ook leidt tot extra uitgaven worden deze middelen geoormerkt.

Waterschapsverkiezingen

Op basis van het uitgevoerde onderzoek bij de waterschapsverkiezingen 2019 hebben de VNG en de Unie van Waterschappen (UvW) overeenstemming bereikt over een vergoeding voor de waterschapsverkiezingen 2023. Dit bedrag zal in vier jaarlijkse termijnen (2020- 2023) door het Rijk bij de waterschappen in rekening worden gebracht en tegelijkertijd aan het gemeentefonds toegevoegd worden. Tevens zijn afspraken gemaakt over de wijze van indexering voor latere jaren. In deze circulaire vindt dan ook de structurele verwerking plaats.

Brede aanpak dak- en thuisloosheid (DU)

De Decentralisatie-Uitkering is erop gericht dak- en thuisloosheid zoveel mogelijk te voorkomen en ervoor te zorgen dat niemand op straat hoeft te slapen. Het kabinet stelt voor de aanpak van dak- en thuisloosheid een financiële impuls beschikbaar voor de jaren 2020 en 2021. Zowel in 2020 als 2021 wordt een bedrag verdeeld over 21 centrumgemeenten maatschappelijke opvang en beschermd wonen. De 312 regiogemeenten ontvangen ieder een bedrag in 2020 en in 2021

Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)

Gemeenten ontvangen jaarlijks in het kader van cluster 4 van de meerjaren agenda omgevingsveiligheid 2021-2024 een bedrag. De middelen zijn bedoeld voor lokale versterking omgevingsveiligheid. Dit geeft gemeenten de ruimte om te komen tot lokale prioriteiten bij de uitvoering van omgevingsveiligheidsbeleid. Op die wijze wordt omgevingsveiligheid goed lokaal ingebed.

Compensatie Corona

De fondsbeheerders hebben in een zogenaamde junibrief het 1^e compensatiepakket corona bekend gemaakt. Dat is toen niet verwerkt in een officiële circulaire, wel is de bevoorschotting alvast gestart. In een brief aan de Tweede Kamer van 31 augustus is het 2^e compensatiepakket corona bekend gemaakt. De effecten daarvan hebben de fondsbeheerders nu in deze septembercirculaire verwerkt, samen met het 1^e steunpakket.

De meest die in het oog springen zijn; compensatie voor toezichts- en handhavingstaken, noodopvang van kinderen van ouders met een cruciaal beroep en in stand houden voor de lokale en regionale

culturele infrastructuur. Op dit moment is nog niet duidelijk wat de extra lasten en verminderde baten als gevolg van Corona zullen gaan bedragen.

Consequenties

Aangepast financieel meerjarenperspectief op basis van de septembercirculaire 2020

De septembercirculaire 2020 heeft het volgende effect op het financieel meerjarenperspectief.

	2020	2021	2022	2023	2024
Begrotingsresultaat 2020 (Na NJN 2020 en begroting 2021-2024)	-237.099	0	0	0	0
Effecten septembercirculaire 2020	392.063	394.665	219.448	215.866	231.465
Uitkeringen voorgaande jaren	15.000				
Begrotingsresultaat nieuw	169.964	394.665	219.448	215.866	231.465

Vervolg

De uitkomsten van deze informatienota voor de jaren 2021-2024 worden betrokken bij de behandeling van de begroting 2021-2024. Het jaar 2020 wordt verwerkt in de slotwijziging 2020.